

**FITXA IDENTIFICATIVA****DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 43325**Nom:** Intervenció en l'àmbit familiar en situacions de conflicte i/o maltractament infantil**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 3**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials	Avaluació i intervenció psicològica en família i infància	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PONS SALVADOR GEMMA

CEREZO JIMENEZ M ANGELES

RESUM

L'assignatura **Intervenció en l'àmbit familiar en situacions de conflicte i/o maltractament infantil** consta d'un total de 3 crèdits teoricopràctics. És una assignatura quadrimestral que s'impartix en primer curs durant el segon quadrimestre i forma part de l'agrupació d'assignatures que conformen el mòdul obligatori *Avaluació i Intervenció Psicològica en Família i Infància*.

Esta assignatura pretén oferir a l'alumne/a una visió conjunta i integrada dels principals aspectes relacionats amb les situacions de conflicte familiar i maltractament infantil. S'aborden els aspectes que ha de conèixer un professional que treballa en l'àmbit de la intervenció psicosocial, específicament en l'àrea de la família i infància, per a detectar, derivar i/o establir els objectius d'intervenció ja siga des de la prevenció o des del tractament.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**



No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Haver cursat els mòduls de Formació Bàsica Avançada.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2151 - MU en intervencions psicològiques en àmbits socials

Conèixer i saber organitzar, desenvolupar, adaptar i valorar serveis i programes d'assessorament i intervenció psicosocial d'acord amb les demandes i el context en què s'apliquen.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El Maltractament Infantil

- Aproximació al seu estudi des del bon tracte a la infància
- Les necessitats dels xiquets i xiquetes.
- Metes i tasques de desenrotllament.
- La noció de tasques parentals.
- Pràctiques de criança i practiques competents.
- La perspectiva relacional i les dinàmiques de la relació familiar

2. Problemàtica de la definició de MI i magnitud del fenomen

- Fenomen vs. "cas" del maltractament infantil
- Tipus de maltractament infantil. Implicacions i àmbits de detecció.
- Estadístiques i conceptes d'incidència i prevalença aplicats al maltractament infantil
- Fonts de dades. Detecció i factors de risc
- El risc dels factors de risc. Factors protectors i de risc.
- Estudi de materials de detecció

3. Impacte del Maltractament Infantil

- Cost humà, social i econòmic del maltractament infantil
- Mortalitat en població infantil i maltractament.
- Víctimes supervivents de maltractament infantil.
- Nivells de desenrotllament infantil i impacte per dominis.
- Conductes de risc per a la salut de les víctimes.
- El cas de l'abús sexual.
- Transmissió intergeneracional del maltractament infantil



4. Prevenció del maltractament infantil i protocols d'actuació

- Promoció de les bones pràctiques.
- Suport a la criança.
- Estratègies de prevenció.
- Programes d'actuació.
- Protocols d'actuació davant casos de sospita de maltractaments.

5. Criteris bàsics per a la intervenció

- Criteris bàsics per a la intervenció en el maltractament infantil.
- Elements d'un programa d'intervenció
- Característiques de les famílies maltractadores que determinen els programes de tractament.
- L'especificació dels objectius de tractament
- Debat en relació al castic físic.

6. Tractament de famílies amb problemes de conflicte i maltractament infantil

- Un modelo de tratamiento de familias: Intervención en familias con graves problemas de relación y maltrato infantil.
- El proceso de evaluación
- El proceso de intervención terapéutica.
- El apoyo comunitario

7. Processos de ruptura familiar

- Processos de ruptura familiar.
- Divorcis conflictius.
- Moduladors de l'impacte del divorci sobre els fills.
- Els fills de la violència domèstica.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	9,00
Teoria-Pràctiques	21,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
------------------	--------------



Assistència a altres activitats	2,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	13,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	8,00
Preparació d'activitats d'avaluació	4,00
Resolució de casos pràctics	3,00
Total hores	45,00

METODOLOGIA DOCENT

Sessions presencials. Consistixen en l'exposició del tema teòric corresponent. Es tracta del model de lliçó magistral que permet al docent presentar els aspectes més rellevants de cada tema. S'afavorirà la participació, a mesura que s'oferixen coneixements. Així mateix, en estes sessions presencials, l'alumne que haurà treballat de manera autònoma diferents aspectes.

Sessions no presencials. Tenen per objecte fomentar la construcció del coneixement per part de l'estudiant. Es tracta de dirigir a l'estudiant en activitats orientades al seu propi aprenentatge. L'activitat pot consistir en busca d'informació documental especialitzada, en una reflexió contrastada i justificada sobre un determinat tema, a aplicar els coneixements de classe.

Tutories. En les tutories el professorat guia a l'alumne de manera individual o en xicotet grup en la construcció del seu coneixement. Ho orienta en l'elaboració dels treballs, resol dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. L'alumnat disposa així mateix del fòrum de l'Aula Virtual per a consultes. A més, en este espai virtual, els estudiants poden trobar documents, informació o notícies rellevants sobre les matèries dels diferents mòduls.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà mitjançant:

1) Avaluació de rendiment: prova final orientada a valorar els conceptes bàsics. l'estudiant en finalitzar el mòdul, realitzarà una prova de rendiment sobre el nivell de competències o aprenentatges adquirits en l'assignatura. La prova o examen final constarà de preguntes curtes, referides a les activitats teoricopràctiques desenvolupades a l'aula i als materials indicats per a la preparació de l'examen, sent obligatori respondre a totes elles. Aquest apartat constituirà el 40% de la nota (4 punts). És recuperable en segona convocatòria.

2) Avaluació del procés: activitats d'avaluació contínua i assistència. Els coneixements, habilitats i competències adquirits s'avaluaran de forma continuada a través de la participació de l'estudiantat i la realització de les activitats proposades (individuals i/o grupals), representant el 50% de la qualificació final (5 punts), recuperable en segona convocatòria. Així mateix, es tindrà en compte la participació i l'assistència que es controlarà mitjançant signatura, amb un pes del 10% (1 punt).

Requisits per a aprovar el mòdul. Seran requisits imprescindibles per a la superació de la matèria:

- Haver obtingut una nota mínima del 50% de la prova final -avaluació de rendiment- (2 punts)
- Haver obtingut una puntuació mínima del 50% en les activitats proposades de l'avaluació contínua (2,5 punts) i en l'assistència i participació (0,5 punts)



Tant en la 1a com en la 2a Convocatòria no hi ha diferències quant als requisits mínims per a superar l'assignatura. Únicament si la nota de l'examen és igual o superior a 2 i la de l'avaluació contínua superior a 3 se sumaran totes les puntuacions i l'assignatura serà superada si la qualificació final és igual o superior a 5 punts.

En cas de no aprovar alguna de les parts, havent-se presentat, es mantindrà la part aprovada fins a segona convocatòria.

En cas d'empat en la qualificació final amb opció a matrícula d'honor, la Unitat Docent de l'assignatura, si així ho decideix, determinarà el procediment a seguir per a atorgar-la.

ADVERTIMENT:

Davant pràctiques fraudulentes de qualsevol tipus, es procedirà segons el determinat pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/protocols/c83sp.pdf>

BIBLIOGRAFIA**Referències bàsiques:**

- Butchart, A., et al. (2006). Preventing child maltreatment: a guide to taking action and generating evidence. WHO-ISPCAN http://whqlibdoc.who.int/publications/2006/9241594365_eng.pdf . En Español: https://iris.who.int/bitstream/10665/44228/1/9789243594361_spa.pdf
- Cerezo, M. A., Pons-Salvador, G. y Trenado, R (2008). Mother¿infant interaction and children¿s socio-emotional development with high- and low-risk mothers. *Infant Behavior & Development*, 31, 578-589. <https://doi.org/10.1016/j.infbeh.2008.07.010>
- Milner, J. S., et al. (2022). Child physical abuse risk factors: A systematic review and a meta-analysis. *Aggression and Violent Behavior*, 66, 101778. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2022.101778>
- Pinheiro, P. S. (2006). Informe mundial sobre la violencia contra los niños y niñas. Estudio del Secretario General de las Naciones Unidas. https://violenceagainstchildren.un.org/sites/violenceagainstchildren.un.org/files/document_files/world_report_on_violence_against_children_sp.pdf
- Wekerle, C., Wolfe, D. A., Cohen, J. A., Bromberg, D. S., & Murray, L. (2019). *Maltrato infantil (2ª ed.)*. El Manual Moderno.

Referències complementàries:



- Cerezo, M.A. (1997). Abusive family interaction: A review. *Agression and Violent Behavior. A Review Journal*, 2, 215-240
- Cerezo, M.A. y Pons-Salvador, G. (1998) Modifying the Family Process in Two Cases of Physical Child Abuse and Secondary Functional Encopresis. *Child Maltreatment* 2(3): 171-185
- Cerezo, M. A., & Pons-Salvador, G. (1994). El maltrato paterno-filial: intervención en los procesos familiares. *Infancia y Sociedad*, 24, 201-222
- Cerezo, M. A., & Pons-Salvador, G. (2004). Improving child maltreatment detection systems: a large-scale case study involving health, social services, and school professionals. *Child abuse & neglect*, 28(11), 1153-1169. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2004.06.007>
- Kendall-Tackett, K. A. (2013). *Treating the lifetime health effects of childhood victimization* (2nd ed.). Civic Research Institute
- Organización Mundial de la Salud (2024). *Maltrato Infantil*. <https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/child-maltreatment>
- Pons-Salvador, G. (2022). Factores de riesgo y factores protectores en el ejercicio de la parentalidad. En Palau, G., et al. (Eds.), *Manual de Psicopatología perinatal e infantil* (pp. 69-76). ASMI WAIMH-España.
- Pons-Salvador, G., Trenado, R. M., & Cerezo, M. A. (2025). Contingency in maternal sensitivity and quality of child attachment. *Journal of Experimental Child Psychology*, 253, 106194. <https://doi.org/10.1016/j.jecp.2024.106194>
- Trenado, R. Pons-Salvador, G. y Cerezo, M. A. (2009) Proteger a la infancia: apoyando y asistiendo a las familias *Papeles del Psicólogo*, 30(1), 24-32.
- Vilella Llop, P. (2022). Análisis de la Ley Orgánica de protección integral a la infancia y la adolescencia frente a la violencia en España: los derechos de los menores implicados en procedimientos judiciales en materia de familia. *Revista Sobre La Infancia Y La Adolescencia*, (22), 84-97. <https://doi.org/10.4995/reinad.2022.15824>